

Csodálatos együttműködés

„Gyakran hibásak a tervek, sőt olyan eset is előfordul, hogy a beruházók késve adják a tervet a kivitelezőnek, így az anyagbontás késve készül el, s ez beszerzési nehézségeket okoz. Az 1966-os gazdasági évre még csak ötven százalékban kapták meg a kivitelezési terveket. Késnek a felügyeleti szervektől a kijelölések is. Megtörtént, hogy olyan kijelölést kaptak, melynek még nem volt a kiviteli terve a vállalat birtokában, s az is, hogy olyan munkára nem kaptak kijelölést, melynek kiviteli terve a birtokukban volt, s az anyagot is megrendelték hozzá. A tanácsnak végző munkáit tervei még most sincsenek a vállalatnál. A késedelmek miatt kénytelenek a kiskereskedelem útján, drágábban megvásárolni a szükséges anyagokat, s ez ráfizetésre vezet.”

A HVDSZ idézett jelentését már felesleges tovább élelni, elég annyit megjegyezni, hogy a Szegedi Építőipari Vállalatról szól. E vállalat felügyeleti szerve és leggyakoribb foglalkoztatója, mint beruházó, a városi tanács vb., annak is az építési, illetve tervosztálya. Hát nem csodálatos az együttműködés?

Kinek térül így meg?

Ismeretes az a rendelet, mely szerint 1961. április 1-ig visszamenő hatállyal kártérítést kérhet minden dolgozó, aki nem a saját hibájából szenvedett balesetet. Ismeretes, legfeljebb sokan nem tudnak még róla, s ami szomorúbb azok sem akiknek leginkább tudniuk kellene. Az SZMT társadalombiztosítási bizottsága ugyanis megállapította, hogy a bekövetkezett balesetek számához viszonyítva csak kevesen éltek törvényadta jogokkal, s még kevesebben kapták is meg a kártérítést. Két példa: a Kenderfonó- és Szövőipari Vállalat központi gyárában a rendeletről szóló értesítést csupán 23 dolgozónak küldték ki; 16 kért és 10 kapott kártérítést. A Csongrád Megyei Építőipari Vállalatnál, ahol 1964 január óta 203 baleset fordult elő, csak azokat értesítették, akik 1965. január elseje után szenvedtek balesetet. Végül hét dolgozó kért kártérítést, de egy sem kapott.

A kár a látszat szerint úgy térül meg leginkább, ha lehetőleg minden esetben a dolgozó teszük felelőssé a balesetért. S ez a látszat nem csal: az első fél évben előfordult 1678 balesetből csupán 12 esetben állapította meg a jegyzőkönyv az érdekelt vállalat felelősségét.

FEHÉR KÁLMÁN

Télen — tavaszra gondolva

A játszótérek ügye — Társadalmi bizottság kezdeményezése

Évente több millió forintot költenek Szegeden új parkok építésére és a meglévőket fenntartására. A teraszosan kiképzett, virágokkal beültetett terek valóban szépek, díszítik a környezetet. Az elmúlt években sok új hinta, homokozó is készült, száz és száz pihenőpádot helyeztek el városrészeken. Az új lakónegyedek környékén, a nagykorúton, a Belváros terein és másutt azonban, a parkosítást követően, jórészt megszűnt a gyerekek legkedvesebb játéktáncának, a labdázásnak a lehetősége. Mert — helyesen — nem lehet letaposni az úde virággyakat és meg kell őrizni a szép gyepterületet is. De hát a gyerekek legkedvesebb és tegejük hozzá egyik legolcsóbb játéktáncáról, a labdázásról sem szabad elfelejtenünk. Hiszen egy-egy labdával akár 15—20 gyerek is jól elszórakozhat.

A Hazafias Népfront városi bizottságán már a tavaszra gondolva éppen ezért tüzték napirendre a játszótérek problémáit. A tanács képviselőiből, tervezőkből, munkásszülőkől alakult társadalmi bizottság folytatott erről a témáról többször is vitát. Megbeszéléseik eredménye röviden összegezhető: olyan új parkok létrehozását szorgalmazzák, ahol a lehetőségek szerint a lakosság minden korosztályának tagjai megtalálhatják a szórakozási és pihenési lehetőséget. A bizottság tagjai számolnak azzal a ténnyel is, hogy társadalmi összefogással olcsóbbá lehet tenni az új parkok építését.

Kezdeményezésük egyik eredményeként a tervezők szabad idejükben, ingyenesen készítették el a Tolbuhin sugárút mentén, az Út-törőházzal szemben levő tér rendezési tervét. Itt a lakosság közreműködésével készül el az új játszótér. Külön területen játszóhatnak majd itt az óvodások, s lesz olyan rész, ahol az általános iskolások labdázhatnak, a távolabb elhelyezett padokon pedig az idősebbek is megpihenhetnek.

A Hazafias Népfront társadalmi bizottságának kezdeményezésére a tervezők vállalták; elkészítik a „Labdajátékok tere” általános tervét is. Ennek alapján elsősorban a külső városrészek még nem parkosított részein lehet majd új játszótérek berendezni. A Belvárosban, ahol már kevés a szabad, beépítetlen terület, a lakóházakat elválasztó kerítések lebontásával igyekeznek új területeket nyerni a gyermekek játékához. A népfront kezdeményezésére néhány helyen már egybenítették az udvarokat, s az így kialakított nagyobb területeken hintákat szereltek fel, homokozókat építettek. Ez az

Szintetikus és műselyemszál „házassága”

A kötszövő ipar gyártmányfejlesztésében nagy előrelépést jelent a szintetikus és műselyemszál összeházasítása, s az így készülő fehéreneműk forgalomba hozatala. A kétféle alapanyag együttes felhasználásával sikeres kísérleteket folytatott a Habselyemkötőtáru-gyár és ennek nyomán kezdte meg a velürbélés, bolyhos, formáltató nadrágok gyártását a fázós nők és gyermekek számára. Ugyancsak kétféle szálból kombinálták össze a habselyemgyár számos más, új készítményét, köztük a kötött férfi és gyermekpizsamát, a csipkemintás színes női fehéreműt, néhány gyermekinget, sőt még női ruhákat is tervezték az újfajta köt-szövött kelméből. A gyár egyik érdekesebb újdonsága a csipke blúzanyag és az ugyancsak blúza szánt kötött kordbársony. Ez utóbbi még csak most kerül a kereskedelem szakértői elé.

Irodalom és „provincia” — ma

A vidéken alkotó írók problémájáról, a Pécsen, Debrecenben, Szedegen dolgozó folyóiratok életét — még a múlt rossz „öröksége” kapcsán — különösen a dologi lehetőségek, az anyagi ellátottság tekintetében a „végváriság” jellemzi bizonyos mértékben, hiszen a fővárosban megjelenő folyóiratoknál sokkal szerényebben ellátottak — mind anyagilag, mind személyi ellátottság „státus” vonatkozásában. Ugyanakkor, ami a szerkesztési lelemény, a koncepció, s a színvonal dolgát illeti, a követelmények nem kevesebbek a „végváriságban”, mint a centrumban. Epp ezért fokozatosan örvendek, hogy néhány órával ezelőtt két központi fórumon is elhangzott olyan értékelő fejtegetés, melynek summázata: a vidéken megjelenő folyóiratok állják a nemes versenyt — sőt, egyben-

másban példaként említeték a folyóiratok kezdeményezőit. A Debrecenben megjelenő Alföld és a szegedi Tiszatáj az elmúlt hónapokban — az illetékes véleménye szerint — máris sokat tett azért, hogy a folyóiratok „feszességét” segítve, ne csupán a „vált fülűk”, a „beavatottak” számára nyújtsanak színvonalas olvasnivalót, hanem — az oldottabb, népművelő jellegű hangvétel keresve — iparkodtak tágitani a szorongó „irodalomcentrikus”, kizárólagosan csak az irodalom „szakmai” problémáit szem előtt tartó profilon, jellegben — s a profil-tágitást egy és más területen úgy sikerült végrehajtani, hogy az ne történjék a színvonal rovására, ne kívánlan kulturális vegyes-felvágottal, „bóvli”-áruval töltsék meg az oldalakat. Az Alföld szerkesztőségének színvonalas profilszélesítési kísérletei közül kiemelték a zene, a színháztudomány, képzőművészet, a tudományos élet eredményeinek ismertetését szolgáló írásokat; a Tiszatáj kezdeményezői közül különösen a képzőművészeti közízlés fejlesztése, a „vizuális kultúra” eredményeinek ismertetése érdekében indított „Miért szép” cikksorozatot, valamint a mai kubát és vietnami irodalom ismertetését szolgáló összeállítás minősített példamutatónak.

Ismételten hangsúlyozták az értékelők, hogy a „népművelő”, ismeretterjesztő jellegű írások úgy „vegyék célba” olvasóközönségünket, hogy egyrészt mindez ne vonjon maga után színvonalcsökkenést, másrészt ez az ígéreket semmiképp ne történjen a rangos szépirodalmi művek rovására.

Hogyan tovább? Erre a kérdésre egy mondatban talán így válaszolhatnánk: a vidéken megjelenő folyóiratok írói méginkább forduljanak a nagyközönség felé, szélesítsék olvasói bázisukat olyanképp, hogy a publikált írásokat ne csak a „beavatottak” keressék möhön, hanem egyre inkább gazdagodjék belőlük a „nyájas olvasó”, az átlagolvasó is — s mindez ne a színvonal zuhanásával, hanem az igényesség szem előtt tartásával következzen el.

Matkó István

D. E.

„Nincs helye közöttünk!”

Itélkezett a társadalmi bíróság

Amíg egy levél, vagy távirat a címzetthez kerül, jó néhány postai dolgozó kezén megy át. Szokták ezt úgy is mondani: „a posta élő lánc”. Ha egy láncszem lazább, gyöngébb a többinél, az egész község munkája kárát vallhatja.

A Szeged I. postahivatalban K. I. István volt a

„gyöngye láncszem”. Megsértette a munkafegyelmet és a munkaerőkölcs normáit. Dolgozó társait szolgálatuk közben ok nélkül súlyosan sértegette, felettései ellengyűvereket szerkesztett. Helytelen magatartása miatt ügyében — három fegyelmi felelősségre vonást követve — most a társadalmi bíróság ítélkezett.

el. Az eljárás alá vont személy — K. I. István elfogadható igazolás nélkül nem jelent meg.

A tanúk és a felszólalók egybehangzó vallomásaiból megállapítható, K. I. István elkövette a rágalmaszokat, megsértette a postaszabályzat rendelkezéseit, valamint a szocialista munkaerőkölcs mindenre kötelező szabályait.

Ezekért a cselekményekért a társadalmi bíróság eddigi munkahelyéről áthelyezni javasolta. A nyilvános ülésen több mint 100 dolgozó vett részt, akik mélyen elítélték K. I. István magatartását.

A tárgyalás bizonyít

Az ügy tanulságait sokan elemezték a tárgyalás után. A társadalmi bíróság tagjai arról beszéltek, hogy örülnek a dolgozók érdeklődésének, aktív támogatásának. Annak, hogy mindenki előtt bebizonyosodott: senki sem sértheti felelőtlenül a közönséget, a fegyelmet, az erkölcös írott és íratlan szabályait.

Az I. postahivatalnál az az első társadalmi bírósági tárgyalás zajlott le. Feladatának megfelelt.

Matkó István

Vagyok a kard, vagyok a láng

Heine-est a Fegyveres Erők Klubjában

A két kooperációs színpad: a KISZ városi bizottságának és a Szegedi Tanárképző Főiskola KISZ-eseinek irodalmi színpadja a Fegyveres Erők Klubjában mutatkozott be kedden este a szép számban megjelent fiatal közönség előtt. Öröndetes jelenség, hogy napjainkban fellendült a műkedvelő előadások száma; Vörösmarty-emlékest, Ionescu-bemutató, s most a Heine-est aratót szép közönségsikert — s mindez néhány nap leforgása alatt!

Az első és másodéves hallgatókból álló főiskolai irodalmi színpad csupán egy verset, az időszámításunk után harmadik századbeli kínai költő Vu-Csi Enek a költészetről című költeményét szolgáltatta meg a színpad vezetője, Pomezanszki György másodéves hallgató dramatisztálásában. A vers tulajdonképpen a költő ars poetikája, mely az ókori materializmust és dialektikát kifejező konfucianista és taoista filozófiát elegyíti a költészetnek mai esztétikum szerinti felfogásával. A szereplők — Bicskei Gábor, Salánki István, Fejes Katalin, Boross Erzsébet — papírról szavaltak, s a műsort különböző reflektormegvi-

lágításokkal színezték. Ez ugyanis abból a helyes elképzelésből született, hogy csupán versből álló program ne legyen túlzottan fárasztó — s így ez ügyes elképzelésnek bizonyult.

Ami a főiskolások fénynyel akartak elérni, ugyanazt valósította meg a KISZ városi bizottságának irodalmi színpadja — zenével. Ok Chopin és Liszt zongoradarabjait — Kerek Ferenc előadásában — játszózták a bemutatott Heine-versek alá, s ez kétségtelesen fokozta a költemény hatását. Dr. Csaplár Ferenc bevezetője után a forradalmi etűd hangjaira hirdette Dubez György az est motóját: *Vagyok a kard, vagyok a láng. Szilágyi János rendező ebből a szempontból válogatta ugyanis össze a verseket, melyek tehát zömmel a nagy német költő forradalmi gondolatát tükrözték Sáfáry Katalin, Fejes Agnes, Váradi Erzsébet, Éltés Kond, Szabó Jenő, Nagy Gizella, Csóti József, Novák Zoltán és Botos Mária tolmácsolásában. Az ügyesen beépített Heine-szövegére írt Schubert-dalokat Kőkéndi József énekelte.*

Nikolényi István

Egyeztetik az építőipari övrendszabályokat

A Technika Házában szerdán befejeződött a háromnapos építőipari biztonságtechnikai konferencia, amelyen több száz hazai, valamint a szocialista országokból mintegy harminc szakember vitatta meg a balesetek megelőzésének legfontosabb feladatait. A konferencia egyik legfontosabb határozatának megfelelően sor kerül a szocialista országok építőipari övrendszabályainak egyeztetésére, az egységesítés irányelveinek kidolgozására.

A konferencia megbízta a magyar szakembereket, hogy a háromnapos vita alapján állítsanak össze javaslatokat a KGST államok megrendelésére gyártott építőgépek biztonsági előírásainak és az építőipari övrendszabályok összehangolásáról, a balesetek okainak azonos elven alapuló vizsgálatairól és az egységsítési lehetőségek kutatásáról. A javaslatokat jövő évben terjesztik elő újabb vitákra. (MTI)